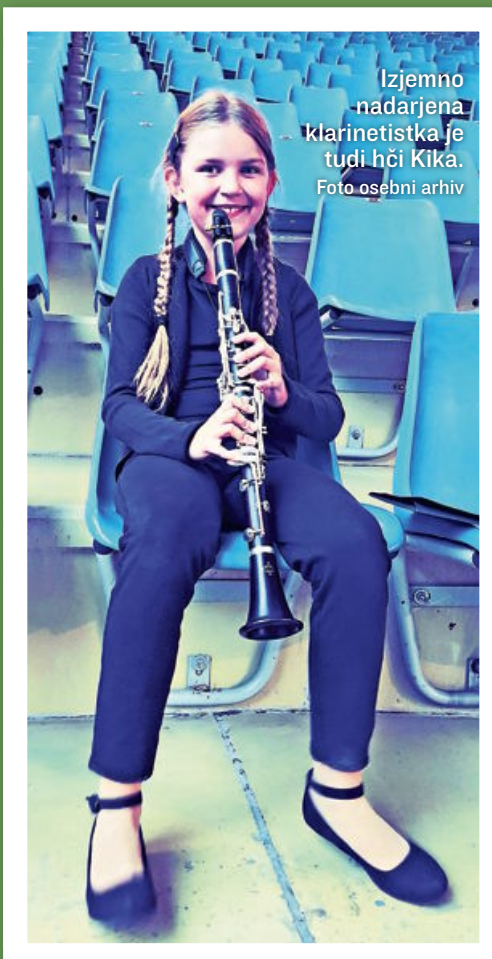

Nadarjeni učeneec potrebuje nadarjenega učitelja

Izjemno nadarjena klarinetistka je tudi hči Kika. Foto osebni arhiv

Moja posebnost je, da sem izjemno interdisciplinaren, imam zelo veliko večšin in sem neusmiljen do lenuhov, ki zapravljajo svoje talente, pravi domžalski učitelj Béla Szomi Kralj

zato bo treba nekaj pristopov spremeniti: »Najprej: šolski sistem mora najpozneje do 5. ali 6. razreda odkriti močne strani učenca in prav tam graditi nujno potrebna znanja. Znano je, da nekateri učenci znajo brez težav izračunati ploščino tal v kuhinji in povedati, koliko ploščic bo treba kupiti, a ne znajo izračunati ploščine pravokotnika. Nujno potrebna znanja morajo osvojiti s prakso in praktičnimi veščinami.

Zelo banalen pojav v šolah je dodatna strokovna pomoč za otroke, t. i. DSP, ki pa talentov otrok sploh ne razvija, ampak jim večinoma priuči le neke mehanske spretnosti, s katerimi otroci dobijo boljše ocene. Če tega otroka čez en teden vprašam kaj iz te snovi, pa je vse izhlapelo, kot da tega pouka sploh ni imel. Namesto da otrok prek svojih močnih strani dobi bolj poglobljeno znanje, je šolski sistem ponudil le eno veliko

okorno berglo, ob kateri se otroci učijo hitro pozabljive faktografske postopke. Medtem pa dopolnilni pouk po šolah sameva in učitelji, ki predmet poučujejo, nimajo možnosti razviti najboljših sposobnosti nekega učenca.«

Šolski sistem bi moral zagovarjati tudi pravičnost do učiteljev, meni sogovornik: »S trenutnimi zakoni smo iz otrok naredili svete krape, tisti, ki jih poučujejo,

pa so hlapci staršev. Učitelj mora biti nezmotljiv, vedno pripravljen prisluhnuti, dati največ od sebe, država pa ga je obsula z delom in dokumentacijo, povrhu pa mu dala mušje pravice. Za odkrivanje in razvijanje nadarjenosti bi namreč morali delovati neobremenjeno, delati na načine, po področjih in po metodah, v katerih so močni in nadarjeni tudi sami. Če hočemo, da učitelj nadarjenega otroka odkrije,

mora biti nadarjen tudi sam, trenutni sistem pa večino visoko sposobnih učiteljev duši, nekateri med njimi so se sistemu seveda že popolnoma vdali in ne delajo več z zanosom vrednega poklica učitelja.«

Spremembe se morajo zgoditi

Kaj bi morali spremeniti pri izobraževanju učiteljev? »Učitelje bi morali na začetku poti poučevati izkušeni

učitelji, tisti, ki so z nadarjenimi doživeli izjemne (merljive) uspehe. Dobra praksa, dobri pristopi se prenašajo z generacije na generacijo, to bi moral spodbujati šolski sistem, ne pa izobraževanja nekakšnih teoretikov, ki še nadarjenega niso odkrili, konfliktno situacijo v šoli pa še niso doživeli. V zadnjih petih letih do še kako zaslužene pokojnine bi moral dober učitelj manj poučevati otroke in bistveno več mlade sodelavce. Ali pa bi morali tisti, ki so se kot učitelji zares izkazali, po upokojitvi pomagati naučiti večšin mlajše in za to dobiti neki honorar. S tem bi lahko starejši učitelji z neprecenljivimi izkušnjami veliko prispevali našemu šolstvu, ohranili stik z nekdanjim delovnim mestom pa še koristne bi se počutili.«

In kakšna je po njegovem učiteljeva prihodnost? »Osnovna šola Domžale je naredila ogromno korakov na poti, ki spodbuja otroke in odkriva njihovo nadarjenost. Verjetno je slišati neskromno, vendar lahko rečem, da smo ena najuspešnejših šol v Sloveniji, z uspehi, pod katere je podpisan naš kolektiv. Vsako leto od 10 do 20 odstotkov otrok osvoji Zoisovo štipendijo, kar pomeni, da se kljub togemu šolskemu sistemu, ki nas omejuje in ovira, dobro držimo. Z velikim upanjem in optimizmom se oziram v prihodnost in na spremembe v šolskem sistemu, o katerih nam že nekaj let šepetajo po zbornicah in so za zdaj le plod naših sanjarjenj o boljšem jutri za Slovence,« je sklenil učitelj in glasbenik Béla Szomi Kralj.

Béla z učenci na astronomskem taboru v Šalovcih Foto osebni arhiv